

רזבי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

* מקום לידתו וישיבתו ונסיעותיו וטלטוליו *

א (ו) והנה בכל הענינים האלה יש הרבה מאד לספר בטה ונכמה אלפים ורבבות מעשיות שעברו עליו באלו הימים והשנים שישב במקומות הנ"ל, שאז היה עקר יגיעתו וטרחתו בעבודתו ותבונה בביניה גדולה מאד, והיו לו מלחמות גדולות בכל יום ובכל שעה קדם שהכניע ושבר כל מדה ומדה, וכל תאוה ותאוה.

א ומחמת שלא זכיתי להתקרב אליו אז רק בבואו לפה ברסלב, וכל אלו הדברים שמעתי בסריגין רבם מפיו הקדוש, והשאיר משאר אנשים שהכירו אותו אז, על-כן אני יכול לספר הכל בסדר הראוי, ואני מברך לדלג הרבה מעט לענין. וכל מה שיעלה על זכרוני לא אמנע מלספר כי גם ממה ששמעתי בקרב נשפח הרב:

א (ו) וארשם איזה מעשיות קטנות ששמעתי מפיו הקדוש וזכרונו לברכה, שספר שבמי נעוריו בעת עסקו בעבודת השם בביניה גדולה, היה תפוז מאד שהשם יתברך יהיה מראה לו מופת למען תתחזק אמנתו יותר והיה מעתיר ומפציר ומרבה בתפלות להשם יתברך על זה.

א וספר שלשה מופתים ששעשו לו אז.

א אחד כי במקום שהיה רגיל לילך בחוץ אנה ואנה, וגסק בהתבודדות ודבקות להשם יתברך, היה עומד באותו הדרך צלם גדול של השם, הינו שתי וערב בדרך, בפרט בכפרים. והיה מבלבל אותו מאד כי היו לו יסורים על שהשתי וערב עומד לנגדו בעת הלכות בדבקות והתבודדות. והתפלל להשם יתברך שיעשה לו מופת זה שיהיה נעקר הצלם. ויגור אמן ויקם, ויפתאום נעקר הצלם וינפל לארץ.

א השני מענין הדגים שהיה הולך לפני הקהר ורצה שיבואו לו דגים לידו בלי מצודה ונתמסם ביד.

א והשלישי שכחתי, כמדמה שהיה מה שחפץ שיבא מת והפציר להשם יתברך על זה, ונתמסם ביד שבא אליו פתאום מת אחד, והוא היה שוכב בתדרו הינו ...

(החמש מעבר לוד)

יט, לב וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן

כתיב: "קנה חכמה קנה בינה", וכתיב: "אמת קנה" כי עקר החכמה ובינה הוא אמת, ואמת צריכין לקנות דיקא, ואי אפשר לזכות אליו בחנם; כי אי אפשר לזכות אל החכמה האמתית שהיא יראת-שמים, כמו שכתוב: "ראשית חכמה יראת ה'", בראם על-ידי יגיעות הרבה, שעל-ידיה זוכה לקנות האמת שהיא החכמה האמתית. ומי שאינה לקנן האמת שהוא עקר החכמה, הוא נקרא "זקן", כמאמר רבותינו ז"ל: "זקן" זה שקנה חכמה, ויבדאי צריכין לכבדו בקימה והדור, כמו שכתוב: "והדרת פני זקן", כי מאחר שזכה לאמת שהוא אור הפנים, הדרת פנים, פי' דע, על-כן בודאי מגיע לו כבוד והדרת-פנים (הלכות מלוה ד' - אות כ"ד לפי אוצר היראה - אמת, אות ל"ז)

יט, לד בְּאֹרַח מַכֶּס יְהִי לְכֶם הַיָּר

וזה שהזכירה התורה בכמה מקומות: בְּאֹרַח בָּגֵר וכו', בְּכֶם בָּגֵר, וכן הרבה, להורות ולגלות שהתורה לא נתנה לאלו לבד או לאלו לבד רק לכלם נתנה לגדולים וקטנים ולבינונים באיזה דרגה שהוא, כי ה'אורח' מרמז על גדולי הצדיקים שבר נזקן במעשיו הטובים, וה'צדיקים' מרמז על תכלית הפחותים שעשו עד הנה מעשה עבוי"ם וגם עדין בודאי אינם טהורים לגמרי מזהמת חטאתם, ואר-על-פירבן לכלם נתנה התורה בטה ואפלו הגדולי גדולים צריכין לקיים מצות התורה בפשיטות ואפלו הפחות שבפחותים מועיל להם מצות התורה והוא חיהם לנצח. (הלכות שילוח הקן ד' - אות י"ג)

אין שום יאוש בעולם כלל!

מִדְּשִׁים תִּהְיֶה

* מתוך ספר לקוטי הלכות *

יט, ג לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רַעְךָ

רַעְךָ דיקא. וכן: "לא תחמד בית רעך". רעך דיקא. כי כל אחד יש לו חמדה לבית רעהו דיקא, הינו שהוא רעהו וחברו בשרשו כפי גלגולי הנשמות ומחמת שבגלגול הראשון היה זה הממון שלו וכיצא בזה כמה בחינות, מחמת זה יש לו תאוה וחמדה לזה הבית והממון שהוא עכשו של חברו, אבל באמת התורה הזהירה אותנו על זה. כי אסור לגע

בשל חברו, אר-על-פי שהוא חברו ורעהו בשרשו מצד הגלגול, אר-על-פירבן זה המשפט לאלקים. וה' יתברך יודע תעלומות איד לסדר הממון והחפצים

בכל דור ודור ואסור לגול ולעשק את חברו, ואפלו לחמד הוא אסור חמור, רק צריכין להאמין בה' יתברך כי ישרים דרכי ה'. ולקבל משפטו באהבה ולשמת בחלקו אשר נתן לו ה'. (הלכות טוען ונטען ג' - אות ב')

יט, יח וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה'

הינו שתקבל באהבה כל הרעות והיסורין הבאים עליך, כי ראוי שתדע, שלפי מעשיך, אחר כל היסורים והרעות שיש לך, עדין הוא מתנהג עמך ברחמים, כי היה מגיע לך יותר ויותר, חס ושלום, לפי מעשיך. וזהו: וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעְךָ - שתאהב הרע שבא לך, הינו הרעות והיסורין הבאים עליך, חס ושלום, תקבלם באהבה, כי כמוך - כמו שאתה הוא, הינו לפי מעשיך, אני ה' - בעל הרחמים, עדין אני מתנהג עמך ברחמים, כנ"ל. (לקוטי מוהר"ן א' - סימן קס"ה)

= הפצה וקרוב (חלק ד') =

כ (המשך הסיפור) ... והוא היה שוכב בתדרו הינו בהאלקיר שלו בבית חותנו. ונפתח רבנו זכרוננו לברכה אז מאד מאד, כי אז היה אצלו פעם הראשון שראה בעיניו את המת, כי זה היה בתחלת ימי נעוריו. וגם אמר אחר כך שאותו המת היה רשע, על כן נפל עליו פחד גדול עצום מאד בלי שיעור.

כ והתחיל לצעק מאד בצעקה משנה מאד ובאו במרוצה אנשי הבית ורצו לכנס לתדרו. ולא יכלו לכנס מחמת שרבנו זכרוננו לברכה סגר מתחלה את התדר מבפנים. והכרחו לעשות תחבולות לכנס, ואיני זוכר אם ספר שפטריו הכתל, או שנכנסו מלמעלה מן הכתל האלקיר ובאו אליו, ואחר כך נח מפחדו. ואמר שאותו המת היה רשע ובשביל זה נפתח בל כך.

כ ואחר כך ראה כמה וכמה מתים ולא נפתח עוד, מבל שכן בסוף ימי שאני נעשה בעל השדה שאני באו אליו לאלפים ולרבבות בלי שיעור בשביל תקונו. כי בזה היה עוסק ביותר לתקן נשמות המתים ונשמות ערשילאין שעדיין לא נכנסו בגוף כלל וכי כמבאר במקום אחר.

כ וספר שהיה עני שבוע אחד, ופעם אחת לא היה לו מה לאכל בערב, והלך בשדה כדרך וקצא פאטש"ילע אחת עם גרויפן וקעין מטפחת עם גריסים והביא לביתו לבשל. וכפי הנשמע מפיו שהיה הדבר היה יקר בעיניו כמיצא שלל רב, על שהיה לו בטחון בהשם יתברך, והשם יתברך הזמין לו פרנסה בשדה.

כ כי שמעתי מפיו הקדוש שאמר שהוא יודע מבטחון שאפלו אם היה יושב בשדה ממש היה לו בטחון בהשם יתברך שזימין לו פרנסתו. אך זה הדבר קשה וכבד יותר, הינו שהצדיק האמתי יחזיק המעות אצלו, ולא יפזר מיד זה קשה וכבד יותר וכי וספר לפני שהיו לו שלש מאות אדמים נון שלו והיה אוכל מאות המעות עד שכלו, ואחר כך עבר עליו הנ"ל שהיה עני וכי כנ"ל אכל בתחלה לא חשב כלל רק עסק בעבודתו ואכל מהסוף הנ"ל וכי כנ"ל:

כ אחד שאל פעם את ר' ישראל, איך לרחם על העולם ולקרובם. השיב ר' ישראל: "הלאוי שקדם נרחם על עצמו" (לצאת מהמאות). ועין בכובי אור שמביא דבורים, שלפי עניית דעתו האדם צריך לתקן את עצמו לפני שהוא רוצה לטפל בעולם וכו', ענין שם. גם ר' ישראל ספר על עצמו, שהוא התפלל ימים ושנים לצאת מהמאות, ופעם התעורר בבקר ולא היה לו שום תאוה ואז הבין שעכשו יש לו תפקיד, והוא - לעזר לעולם.

כ וכמה פעמים אמר לאנשים אשר התלוננו שהם צריכים לעשות תשובה, שבלנו צריכים לעשות תשובה.

כ לאחד שהיה עוסק הרבה במכירת ספרי רבנו למען ההפצה, אמר לו ר' ישראל לעסק בזה רק קצת זמן, ועשר הזמן ללמוד ולהתפלל.

כ יהודי אחד שמשפחתו היתה רחוקה מהנהרות, חשב תחבולות לקרוב על ידי שיתעשר, ואז משפחתו יראו שאפשר להיות בתורה וגם להיות עשיר, ועל ידי כך יתקפו להתקרב. וכשנכנס לר' ישראל, שאלו מה ניתן לעשות כדי לקרב את משפחתו לנהרות, ור' ישראל השיב כאלו הבחין במחשבתו, שהעקר שהוא יתור בתשובה, ועל ידי זה גם ישפיע קצת על המשפחה. (סוף אור תשנ"א - ערפת)

כ אחד שאל את ר' ישראל אם הוא יכול ללמד שלחן ערוך וגמרא, והשיב שצריך קדם כל לשים את כל הכוחות בספרי רבנו, וחשב קצת ואמר, שאפשר ללמד שלחן ערוך וגמרא, אבל העקר - ספרי רבנו. והאיש היה המשיך ושאל, ששמע שר' ישראל אמר שהפצת ספרי רבנו עולה על המודם. השיב ר' ישראל בחיוב. ושאל: אם כן, האם הוא צריך למכור ספרי רבנו יותר מללמד? ור' ישראל לא השיב. (ניסן תשנ"ד - ערפת)

עצות ותפילות

עצות ותפילות

תפלה ח'

ושוב. ובפרט בשעת תפלתנו תזכה אותנו שבכל התפלה נהיה רבוקים כך באמת ובטלים אליך. ונבטל עצמנו לגמרי בעת התפלה שתהיה התפלה בהתפשטות הגשמיית, כי אין מעצור ליהיה להושיע. ואף לפי עניינינו ונשמייתנו ותוקף גלותינו בתאות הגוף ומדותיו הרעים, אשר נתקשרנו בו מאד כאסירי עני וברזל. אף על פי כן אתה גבור ורב להושיע, וממך לא נפלא כל דבר ואין דבר נמנע ממך.

● ואנו בטוחים ומחכים ומקוים ומצפים אליך, שתרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותזכה אותנו לכל מה שבקשנו מלפניך, שנוזה לבשל לגמרי כל תאוות הגוף ומדותיו הרעים, עד שנוזה לבוא להתפשטות הגשמיית, להכליל כך באמת ברצוא ושוב כל ימי חיינו, עד היום אשר תאספנו אליך, ואז תזכנו ברחמיך להכליל כך לעולם ועד, ולא יעצב אותנו שום חטא ועון ופשע, כי על הכל תמחול ותסלח לנו ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים והנוראים.

● ותעזר לנו ברחמיך הרבים לבטל רצוננו מפני רצונך, שלא יהיה לנו שום רצון אחר בעולם, רק רצוננו יהיה כרצונך תמיד. ונוזה לרעך כי יהיה הוא האלהים ולידע כי כל מאורעותינו בלם הם לטובתנו, ולברך על הכל הטוב והמטיב, כמו שיהיה לעתיד לבוא. כמו שכתוב, ביהוה אלהים דבר באלהים אלהים דבר. ונוזה להעלות המלכות למקומה, שיתגלה מלכותך בעולם, ולבטל מלכות הרשעה, ולשבר ולבטל מלכות וממשלת כל העברים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, ותמלוך אתה יהיה לברך על כל מעשיך: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ד')

גדולי הצדיקים המבחרים, הם ממשכיני התנוצצות אור האין סוף על כל המתקרבים ונכללים בשמם. וזה שאנו רואים שלפעמים נתלהב האדם בתוך התפלה ואומר כמה תיבות בהתלהבות גדול, זה בתפלה ה' עליו שנתפתח לו אור אין סוף והאיר לו, וכשראה אדם התנוצצות האור אף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי, תכף נתלהב נשמתו לרבבות גדול לרדף את עצמו באור אין סוף. וכשעור התגלות אין סוף לפי מנין התבות שנתפתחו והתנוצצו, כל אלו התיבות אומר ברבבות גדול ובמסירת נפשו ובכטול כחותיו. וכל זה זוכין עלינו גדולי הצדיקים האמתיים, כי רק הם יודעים ממנו יתברך מאור האין סוף, ורק הם מאירין בנו נעימות התנוצצות האור לכל חד כפי מה דמשער בלביה (לקוטי מוהר"ן, סימן ד').

● ועל כל אלה, תזכנו ברחמיך, להתנהות ודין דברים לפני הצדיק האמת והחכם שבדור, על כל חטאתינו ועוונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה, למען וכפר עלינו על ידי חכמתו וענותנותו, ויורה לנו הדרך הישר והאמת, את הדרך אשר נלך בה ואת הפעשה אשר נעשה, ועל ידו תזכה אותנו להיות נכלל באין סוף.

● ונוזה לבטל עצמנו באמת, עד אשר נבוא להתפשטות הגשמיית. ונוזה לשוב ולעלות אל המקום אשר נחצבנו משם. ותפתח לנו את אורך הגדול אשר אין לו סוף, ונוזה להכליל בו ברצוא

לרפואה שלמה, זיווג הגון והצלחה של חברנו היקר
אמנון שמש בן אסתר נ"י
 לעילוי נשמת
מישאל בן אהרן הי"ד (כ"ז ניסן)
רחל בת מרדכי ז"ל (כ"ח ניסן)
אסתר שמש בת רחל ז"ל (ל' ניסן)
 ת.נ.צ.ב.ה.

מאת פיסה